

Prof. dr hab. Jolanta Dylewska
profesorka PWSFTviT w Łodzi

Warszawa, 15 października 2024 roku

RECENZJA

pracy doktorskiej mgr Igi Kałduńskiej

w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne

Zlecniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina
pismo z dnia 20 kwietnia 2023 roku.

Dotyczy:

Pracy doktorskiej mgr Igi Kałduńskiej, składającej się z filmu dokumentalnego "Pielgrzym z Mazowsza" oraz rozprawy doktorskiej pt. "Pielgrzym z Mazowsza - dźwiękowa interpretacja poezji w filmie o Cyprianie Kamiliu Norwidzie".

Promotorką jest prof.dr hab Joanna Napieralska.

Podstawowe dane o kandydatce:

Pani Iga Kałduńska urodziła się 2 sierpnia 1984 roku w Przemyślu. W wieku jedenastu lat rozpoczęła edukację audialną, którą konsekwentnie rozwija do dnia dzisiejszego i która stała się jej zawodowym przeznaczeniem. Ta droga rozpoczęła się w 1993 roku w Przemyślu, w Państwowej Szkole Muzycznej, w klasie skrzypiec prof. Krzysztofa Nowińskiego. Tamże w 2004 roku uzyskała dyplom PSM II stopnia.

W tym samym roku ukończyła 1. rok studiów na Wydziale Fizyki UAM w Poznaniu, na kierunku fizyka a specjalności reżyseria dźwięku.

Jesienią tego samego roku podjęła studia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, na Wydziale Reżyserii Dźwięku, w klasie prof. Andrzeja Bohdanowicza.

W czasie studiów poszerzała zawodowe horyzonty uczestnicząc w programie Erasmus w kopenhaskiej Det Kongrlige Danske

Musikkonservatorium oraz w ramach stypendium Keimung Research Foundation.

Ponadto tworzyła dźwięk do nagradzanych filmów studentów Szkoły Filmowej w Łodzi uczestnicząc w pracy od nagrań na planie do zgrania.

W 2011 roku uzyskała tytuł magistra w specjalności - reżyseria dźwięku w filmie i telewizji.

Zawodowa działalność artystyczna Pani Igi Kałduńskiej obejmuje pracę przy montażu dźwięku oraz udźwiękowianiu w pełnometrażowych filmach fabularnych. Pracowała przy postprodukcji filmów zarówno dokumentalnych jak i fabularnych. Współpracowała przy rekonstrukcji dźwięku wybitnych dzieł kina polskiego. Bywa wykładowczynią Szkoły Wajdy.

Od roku akademickiego 2016/17 współpracuje z UMFC na Wydziale Reżyserii Dźwięku, od 2017 roku na stanowisku asystenta.

Recenzja pracy doktorskiej mgr Igi Kałduńskiej:

“Pielgrzym z Mazowsza” to autorski średniometrażowy poetycki film dokumentalny w reżyserii Stanisława Furmana. Różni się on od innych filmów o wybitnym poecie, emocjonalnym i osobistym tonem. Zastosowana struktura dramaturgiczna dąży ku temu by w widzu, w każdym z nas uczestniczących w odbiorze tego filmu, pojawiła się przestrzeń dla uczuć i myśli Norwida a ściślej byśmy stając się jego oczami i uszami odczuli poddawany działaniu żywiołów i czasu świat wokół nas z intensywnością i odpowiedzialnością (osobistą i społeczną), proponowaną przez Norwida.

Reżyser wybrał do rozmowy (ujęcia 100%) osoby, które mają z Norwidem relację w pewien sposób intymną a miejscem akcji uczynił małą ojczyznę poety, północne Mazowsze. Ci drugoplanowi bohaterowie i krajobrazy wokół nich a także ikonografia były jednak tylko lustrem, w którym odbijał się główny bohater. Cyprian Kamil Norwid naprawdę obecny był w swych wierszach wypowiedzianych przez aktorów. Był obecny w dźwięku.

Reżyserka dźwięku Iga Kałduńska była w pełni świadoma stojącego przed nią zadania znalezienia najwłaściwszej narracji dla dźwiękowego zinterpretowania poezji Norwida bez patosu i patyny czasu. Jej praca teoretyczna zaświadcza o tym. To obszerny, składający się ze 150 znakomicie skomponowanych stron wyposażonych w bibliografię oraz wykaz źródeł internetowych a także filmów i pochodzących z nich stopklatek oraz innych rycin, zapis poszukiwań twórczych autorki.

Prowadzi ją utworzona przez nią na użytek tego konkretnego procesu twórczego dwuetapowa metoda. Pierwszy etap polega na początkowym uruchomieniu intuicji w kontakcie z dziełem a następnie skonfrontowaniu wywołanych w ten sposób odczuć z wynikami naukowej analizy tego samego dzieła (metoda intuicyjno-intelektualna inaczej odbiorczo-

badawcza). Iga Kałduńska w ramach części badawczej między innymi poddała analizie 20 filmów, w tym osiem poświęconych Norwidowi. Analizowała jego poezję i biografię i dotyczące ich opracowania. Następnie wyposażona w tak zdobytą wiedzę ale również w struktury własnych, intymnych połączeń z twórczością poety - przystąpiła do drugiej części metody nazywanej wykonawczą czyli zaczęła tworzyć własną narrację dźwiękową i nadawać jej przebieg dramaturgiczny. Efekt jest naprawdę imponujący. Cyprian Kamil Norwid i jego poezja zeszli z pomnika.

Konkluzja:

W załączonej dokumentacji znajduje się życiorys Pani mgr Igi Kałduńskiej z opisem jej osiągnięć artystycznych, naukowych i pedagogicznych. Ten imponujący rozmachem opis życia zawodowego jest świadectwem nowocześnie rozwijanej kariery zarówno zawodowej jak i naukowej, osoby, która ma w swojej dziedzinie jeszcze wiele do dokonania.

W ramach przewodu doktorskiego Pani mgr Iga Kałduńska przedstawiła jako dzieło zapis elektroniczny reżyserii dźwięku filmu dokumentalnego "Pielgrzym z Mazowsza" w reżyserii Stanisława Furmana oraz pisemną dysertację zatytułowaną "Pielgrzym z Mazowsza - dźwiękowa interpretacja poezji w filmie o Cyprianie Kamile Norwidzie". Dzieło czyli warstwa dźwiękowa filmu i praca teoretyczna czyli szczegółowy opis autorskiej strategii stworzonej by ta warstwa mogła powstać dają unikatowy wgląd w proces twórczy artystki. W mojej ocenie te szczegółowo i z wielką erudycją naukową opisane zasady mogą posłużyć do powstania metodyki tworzenia narracji dźwiękowych w filmach, w których słowo odgrywa podobną rolę co w przedstawionym dziele.

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że Pani mgr Iga Kałduńska spełnia wszelkie wymagania stawiane kandydatom i kandydatkom do stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Z wyrazami szacunku,
Jolanta Dylewska